

ordinært Hjemstedsbevis udstedt. Han vilde upaatvileligt, hvis han dengang havde forlangt det, kunde have faaet et saadant Hjemstedsbevis udstedt efter Lovens § 1, der siger, at Enhver, der er udvandret i Aarene 1864—1870 og paa rette Maade har anmeldt for de preussiske Dyrigheder, at han vil udvandre, skal der tildeles et saadant ekstraordinært Hjemstedsbevis, men han forsøgte det som sagt, han fik det ikke. Senere hen blev Manden svag, saa mente han, at han helst vilde rejse ind til sine Slægtninge og Venner i Slesvig, han troede der bedre at kunne ernære sig, og han indgav Ansøgning til det høie Indenrigsministerium om nu at faae et saadant Hjemstedsbevis, men det blev ham afslaaet. Manden er senere død; hans Enke forsjøges nu af en kongerigt Kommune tilligemed en hel Børneskole, efter Plakaten af 28de December 1827. Det er jo den Plakat, der bestemmer, paa hvad Maade Udlændinge og de Folk, der ikke have noget som helst Hjemsted, og hvis Forsørgelsessted her i Riget ikke kunne udfindes, skulle forsjøges. De skulle ifølge denne Plakat forsjøges der, hvor de have opholdt sig længst, dog ikke under et Aar. Denne Mand havde nu ingen Steder opholdt sig i fulde 5 Aar herinde i Kongeriget, han havde altsaa ikke erhvervet sig nogen Hjemstedsret, og hans efterladte Familie forsjøges, som sagt, for Eiden efter Plakat af 28de December 1827. Jeg kjender endvidere en ung Mand, som er født i en kongerigt Kommune; han kom som Barn med sine Forældre ind til en nordslesvigsk Kjøbstad, allerede før han fyldte sit 17de Aar udvandrede han i Henhold til Udvandringsloven for det tydske Rige, hvorefter unge Mænd kunne udvandre, naar de gjøte det, før de fyldte 17 Aar. Han mødte med sit reglementerede Udvandringspas her i Kongeriget og lod sig indtegne i den danske Vægdsrulle. Derefter ansøgte han om at faae et ekstraordinært Hjemstedsbevis i Henhold til § 2 i Loven om ekstraordinære Hjemstedsbeviser; men det blev ham afslaaet. Denne Mand, der er født her i Danmark, og benyttede den første Leilighed, der for ham gaves til at komme tilbage hertil, har man negtet ekstraordinært Hjemstedsbevis. Jeg kunde i denne Henseende, som sagt, fremspøire en Mængde Exempler, jeg skal imidlertid ikke trætte det høie Thing videre i denne Henseende. Jeg mener nu, at det høie Indenrigsministerium ikke burde tage saadanne Sager alt for strengt; thi efter Lov af 9de Marts 1872 § 2, er den høitærede Indenrigsminister fuldstændig berettiget til at udstede flige ekstraordinære Hjemstedsbeviser. I den første Lov om ekstraordinære Hjemstedsbeviser, — det var den provisoriske Lov af 25de August 1871 — var der kun Tale om at udstede ekstraordinære Hjemstedsbeviser til dem, der udvandrede i de i Fredstraktaten i Wien omtalte 6 Aar fra 16de November 1864 til samme Dag 1870. Men saa blev Loven forelagt her for Rigsdagen. Jeg haab

dengang Sæde i det andet Thing, og jeg var Medlem af det Udvalg, der drøftede dette Lovforslag. Vi fandt, at der kunde være mangfoldige andre Tilfælde, hvori det kunde være rigtigt og humant at bevilge ekstraordinære Hjemstedsbeviser til Andre end dem, der vare udvandrede i rette Tid, og foreslog Folkethinget at sætte en ny Paragraf ind i Loven angaaende denne Sag; dette skete derved, at den nuværende § 2 kom ind, den lyder saaledes: „Indenrigsministeriet skal, hvor særegne Omstændigheder tale derfor, være bemyndiget til at bestemme, at de ommeldte Hjemstedsbeviser skulle meddeles saadanne i de afstaaede Hertugdømmer fødte eller hjemmehørende Personer, der ere at betragte som danske Statsborgere, selv om de isørigt ikke falde ind under Bestemmelsen i foranstaaende Paragraf, samt at saadanne Personer, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, ikke skulle være underkastede de gjældende Regler om Udlændinges Hjemsendelse.“ Som Loven var vedtagen i Folkethinget, gif den gennem dette høie Thing og blev Lov. Det forekommer mig derfor — jeg tillader mig at gjentage det — at det høie Indenrigsministerium med god Føie kunde meddele disse Hjemstedsbeviser efter en noget større Maalestok, at det ikke behøvede i det Hele at være saa overordentlig nøieregnende dermed. Hvad Omkostningerne angaar, ere de jo ikke saa særdeles store. Paa Finantsloven 1876—77 blev der bevilget 5,000 Kr. og der blev brugt henimod 8,000 Kr. Paa Finantsloven 1877—78 blev der bevilget 8,000 Kr., og der blev brugt henved 10,000 Kr. Paa Finantsloven 1878—79 blev der bevilget 8,000 Kr.; det er forrige Aars Finantslov, og hvor Meget der er brugt, vides jo ikke. Saar er der, som bekendt, foreslaaet bevilget 10,000 Kr. Jeg antager ikke, at Rigsdagen i det Hele vilde gjøre nogen som helst Indvending, selv om det fulde blive Tilfældet, at disse Udgifter stige i en noget betydelig Grad. I Osteraaret, da Finantsloven var til 1ste Behandling i det andet Thing, hørte jeg et Medlem der udtale, at Regjeringen burde gjøre Noget for, at de til Danmark indvandrede unge 17-aarige Slesvigere, der vilde be-

R e t t e l s e .

- Ep. 1091, L. 26—28: „aldeles tilfredsstillende Maade varet istand“ læs: „aldeles tilfredsstillende Maade af Wormskjold — er senere bleven nærmere udviklet, idet man endog har troet at være istand“.
- 1091, L. 31: „han“ læs: „man“.
- 1107, L. 18: „dette“ læs: „Døtlet“.